

Uchwała Nr 370/XXXI/2021

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 30 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwały Nr LVIII/330/2021 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 30 listopada 2021 r.
w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) - **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Rady Gminy Jeleśnia Nr LVIII/330/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu z powodu istotnego naruszenia prawa, polegającego na postanowieniu przez Radę Gminy Jeleśnia o udzieleniu ze środków budżetu Gminy na 2022 rok pomocy finansowej w kwocie 9000 zł przy braku uchwały budżetowej na 2022 rok, nieujęciu pomocy finansowej w projekcie uchwały budżetowej na 2022 rok, jak i nieujęciu jej w wieloletniej prognozie finansowej jednostki samorządu terytorialnego, czym organ stanowiący naruszył art. 220 ust. 1 w związku z art. 211 ust. 1 i ust. 4 oraz art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Uchwała Rady Gminy Jeleśnia Nr LVIII/330/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 6 grudnia 2021 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 ze zm.), podlega nadzorowi tut. Izby i wszczęło w stosunku do niej postępowanie nadzorcze w dniu 30 grudnia 2021 r. W tym dniu, na posiedzeniu Kolegium Izby dokonano badania nadzorczego uchwały. O terminie posiedzenia Kolegium Izby powiadomiono organy gminy z pouczeniem, że

w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. W posiedzeniu Kolegium Izby, które odbyło się w dniu 30 grudnia 2021 r. uczestniczyli Przewodniczący Rady Gminy Jeleśnia, Skarbnik i Sekretarz Gminy.

Badając przedłożoną uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło w niej istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Podstawą do niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego był następujący stan faktyczny i prawny sprawy.

Rada Gminy Jeleśnia w § 1 ust. 1 badanej uchwały postanowiła udzielić Powiatowi Żywieckiemu pomocy finansowej w kwocie 9.000,00 zł w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację zadania: *„Przebudowa drogi powiatowej nr 1419 S Jeleśnia – Koszarawa-Bystra, polegająca na budowie chodnika dla pieszych wraz z dostosowaniem szerokości pasów ruchu i pobocza do parametrów technicznych klasy drogi w km od 2+366 do km 3+094 w miejscowości Przyborów”*. W § 1 ust. 2 tej uchwały Rada Gminy zdecydowała, że cyt.: *„Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, zostanie udzielona ze środków budżetu Gminy Jeleśnia na 2022 rok”*. W myśl § 1 ust. 3 tej uchwały, szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenie i zasady rozliczenia środków, określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Gminą Jeleśnia a Powiatem Żywieckim. W § 2 wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Jeleśnia, natomiast w § 3 tej uchwały zdecydowano, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Zatem badana uchwała weszła w życie z dniem 30 listopada 2021 r.

Oceniając zgodność przedmiotowej uchwały z prawem, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach zwróciło uwagę na powołany w podstawie prawnej tej uchwały przepis art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), który stanowi, że z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomoc rzeczowa. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, w myśl art. 211 ust. 1 tej ustawy. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy, którym jest rok kalendarzowy zgodnie z art. 211 ust. 2 i 3 ww. ustawy. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa, w myśl art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Ponadto w świetle art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 228 ust. 1 pkt 1 tej ustawy wieloletnia prognoza finansowa może uprawniać na podstawie upoważnień w niej zawartych

do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć, gdyż w myśl art. 226 ust. 1 pkt 8 tej ustawy uchwalała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określała dla każdego roku objętego prognozą kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, czyli wieloletnie programy, projekty lub zadania, o których mówią przepisy ust. 3 i 4 w art. 226 tej ustawy. W świetle powyższego, możliwość podjęcia uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej innej jednostce samorządu terytorialnego jest determinowana wymogiem zapewnienia środków potrzebnych do jej udzielenia w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego udzielającej pomocy finansowej. Podstawą do dokonywania wydatków w roku budżetowym jest uchwała budżetowa, a ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego wydatki (w tym na przedsięwzięcia określone w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej) upoważniają do dokonywania wydatków.

Rada Gminy Jeleśnia podejmując przedmiotową uchwałę w dniu 30 listopada 2021 r. określiła wydatki budżetu 2022 roku w wysokości 9.000 zł z przeznaczeniem na cel udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu, podczas gdy w tym czasie brak było podjętej i obowiązującej uchwały budżetowej Gminy Jeleśnia na 2022 r. Wójt Gminy Jeleśnia realizując swoją wyłączną kompetencję do przygotowania projektu budżetu na 2022 rok nie zawarł w tym projekcie wydatków na pomoc finansową, o której mowa w badanej uchwale. Rada Gminy podejmując uchwałę o udzieleniu pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego w roku następującym po roku budżetowym określiła zatem wydatek budżetu roku następnego nieprzewidziany w projekcie uchwały budżetowej na 2022 rok. Wydatków na pomoc finansową zawartą w badanej uchwale jako ewentualnie zadanie przekraczające rok budżetowy (przedsięwzięcie wieloletnie) nie przewidywała również uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Jeleśnia.

W piśmie Nr SKG.3201.12.2021 z dnia 15 grudnia 2021 r. zatytułowanym „WYJAŚNIENIE NR 12/2021” wystosowanym do tut. Izby, Przewodniczący Rady Gminy Jeleśnia i Wójt Gminy Jeleśnia wspólnie wyjaśnili i zadeklarowali, co następuje cyt.: *„Niniejszym wyjaśniamy, że Rada Gminy Jeleśnia w dniu 30 listopada 2021 r. podjęła uchwałę Nr LVIII/330/2021 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu w 2022 roku w kwocie 9 000 zł. W związku z powyższym, Wójt Gminy dokonał autokorekty uchwały budżetowej na rok 2022, w której uwzględnił kwotę dotacji dla Powiatu Żywieckiego. Jeżeli na planowanej na dzień 29 grudnia sesji Rady Gminy Jeleśnia nie zostanie podjęta uchwała budżetowa na rok 2022, to Rada Gminy uchyli powyższą uchwałę i wprowadzi nową po uchwaleniu budżetu na rok 2022”*. Obecny na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 30 grudnia 2021 r. Przewodniczący Rady Gminy Jeleśnia p. Wiesław Głuchaczka

poinformował, że planowana sesja Rady Gminy, o której mowa w ww. piśmie nie odbyła się z uwagi na brak quorum. Uchwała budżetowa na 2022 rok zatem nie została podjęta, a kwestionowana uchwała Nr LVIII/330/2021 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu w 2022 roku, o której mowa w piśmie nie została uchylona.

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w przypadku pomocy finansowej, która w myśl art. 220 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest udzielana z budżetu jednostki samorządu terytorialnego koniecznym jest zapewnienie stosownych środków na jej udzielenie w budżecie jednostki samorządu terytorialnego udzielającej pomocy, a ściśle w planie wydatków budżetu, o którym mowa w art. 211 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz ujęcie pomocy finansowej, która ma formę dotacji celowej w zestawieniu udzielanych z budżetu dotacji z art. 214 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Obowiązuje zasada uprzedniości przepisów uchwały budżetowej, jako podstawy dla prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego gospodarki finansowej zgodnie z art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, to znaczy:

- 1) najpierw zabezpieczenie środków w budżecie jednostki samorządu terytorialnego udzielającej pomocy finansowej
- 2) następnie podjęcie odrębnej uchwały o udzieleniu pomocy finansowej przez organ stanowiący udzielającej pomocy jednostki samorządu terytorialnego
- 3) dalej zawarcie umowy o udzieleniu pomocy finansowej przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.

W przypadku podejmowania uchwały o udzieleniu pomocy finansowej wcześniej niż w roku budżetowym wskazanym w uchwale jako rok jej udzielenia, powinna ona mieć (co najmniej) odzwierciedlenie w zapisach projektu budżetu na ten rok, a dodatkowo jeżeli z jakichś przyczyn podejmowana jest wcześniej i obejmuje horyzont czasowy przekraczający rok budżetowy, to powinna znaleźć odzwierciedlenie w wieloletniej prognozie finansowej jednostki samorządu terytorialnego (w wykazie przedsięwzięć), gdyż dotyczy zobowiązań na przyszły rok (lata), a udzielenie pomocy finansowej nie jest wydatkiem niezbędnym z punktu widzenia ciągłości działania jednostki udzielającej pomocy.

W przypadku pomocy finansowej wynikającej z uchwały Rady Gminy Jeleśnia Nr LVIII/330/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu, Rada Gminy Jeleśnia postanowiła o udzieleniu ze środków budżetu Gminy na 2022 rok pomocy finansowej w kwocie 9000 zł - przy braku uchwały budżetowej na 2022 rok, nieujęciu pomocy finansowej w projekcie uchwały budżetowej na 2022 rok, jak i nieujęciu jej w wieloletniej prognozie finansowej jednostki samorządu terytorialnego, czym istotnie naruszono art. 220 ust. 1

w związku z art. 211 ust. 1 i ust. 4 i art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych stwierdziło nieważność badanej uchwały z powodu istotnego naruszenia prawa opisanego powyżej i orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej